N^er 66

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 2 Czerwca v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

WILNO.

Nayjaśnieyszy Wielki Xiążę Jegomość, *Mikołay*, w nocy z dnia 30 na 31szy z. m., miasto nasze opuścił.

JO. Xiążę Jegomość, *Czartoryski*, radca tayny, senator państwa, senator wojewoda królestwa polskiego, kurator cesarskiego uniwersytetu wileńskiego, wieczorem d. 30 z. m. wyjechał ztąd do Królestwa Polskiego.

Dnia 27 z. m. publiczność tuteysza pierwszy raz z ukontentowaniem słuchała koncertu, wydanego przez JP. Karola *Lipińskiego*. Grał sztuki następujące: *Ośmnasty koncert* Viottego, a własney kompozycyi: *Waryacye i rondo w tempie polonezowym*. Podziwienie licznie zgromadzonych słuchaczów, było zasłużonem uwielbieniem znakomitości talentu, z taką chwałą od większey części Europy już uznanego, a szczególniey wydającego się w dziełach własnych JP. Lipińskiego. Powszechne teraz jest zdanie, iż ten artysta do pierwszych dzisia w Europie należy. Wielka liczba jest życzących, usłyszeć jeszcze P. *Lipińskiego*, nim miasto nasze opuści.

D. 27 z. m, umarł w tuteyszym domu Towarzystwa Dobroczynności, *Jan Stankiewicz*, rodem z *Orszy*, który w tym domu 6 lat przemieszkał, a miał wieku lat 119. Służył w woysku trzem Królom Polskim: *Augustowi II, Augustowi III i Stanisławowi Augustowi*. Wczasie woyny siedmioletniey dostał się w niewolą pruską, i tam potym w woysku służył lat 7; dostał się potym austryakom, i w ich woysku służył lat 2; był nakoniec w woysku polskiem, póki mu zdrowie i siły pozwalały.

Dokończenie Naywyższego Ukazu o zapasach żywności w czasach nieurodzaju. (*Ob. Kur. Lit.* Ner 64 i 65.)

Urządzenia Szczególne.

62) W gubernii archangielskiey, z przyczyny mieyscowego jey położenia, zabezpieczenie żywności mieszkańców, ustanowić przez pośrednictwo będących teraz magazynow; na ten koniec:

a) Mieskie i skarbowe magazyny, w tey gubernii ustanowione, zostawić w teraźnieyszym ich stanie.

b) Włościańskie magazyny zapasne, we względzie do utrzymywania ilości zboża i do jego poboru, zastosować do magazynow, teraz stanowiących się, i

c) Ustanowiony w Archangelsku Komitet żywności, zostawując na dawnieyszey osnowie, poruczyć mu weyśdź we wszystkie obowiązki Kommissyy żywności, w innych gubernijach ustanowionych; dla czego zasiadać w nim mają Wice-Gubernator i Zarządzający Kantorem udziałowym.

63) Włościańskie magazyny zapasne w gubernijach inflantskiey, kurlandzkiey i estońskiey, utrzymywać na osnowie prawideł na to ustanowionych, w ustawach dla włościan tych guberniy wydanych.

64) Nie rozciągać prawideł o sposobach ku zabezpieczeniu żywności, w ukazie tym stanowiących się, na gubernije sybirskie, w których magazyny zapasne, tworzone bydź mają stosownie do mieyscowego położenia tych guberniy.

65) Również nie stosować urządzenia tego do Gruzyi i Bessarabii, w których magazynow zapasnych dotąd nie było.

66) Urządzeń tych nie rozciągać na kolonije cudzoziemców, na gruntach skarbowych osiadłych, których wyżywienie zabezpiecza się przez środki, wyłącznie Zwierzchności ich poruczone.

67) Nie rozciągają się urządzenia te i na magazyny zbożowe w różnych gubernijach właściwie w wydziale górniczym będące. Zwierzchności, od których magazyny te zależą, same obowiązane zająć się rozpatrzeniem, i postanowić prawidła do lepszego ich urządzenia.

68) Gdy w niektórych miastach znaydują się osobne magazyny, założone przez skarb albo gromady mieskie: przeto Kommissye żywności mają przeyrzeć i postanowić: czyli bytność ich jest potrzebna, w jakiey ilości mają bydź ich zapasy, i jakim sposobem w działaniach swych mają się zarządzać, i o tem przez pośrednictwo Gubernatora Cywilnego przedstawić Ministeryum spraw wewnętrznych, na rozpatrzenie i utwierdzenie. Do uwag tych o magazynach mieskich, nie należą magazyny w stolicach, na osobnych zasadach ustanowione.

69) Zarządzającemu ministeryum spraw wewnętrznych, porucza się opatrzyć Zwierzchności Gubernialne, potrzebnemi przepisami około dokładnego wypełnienia prawideł, w Ukazie tym stanowiących się.

Względem przywiedzenia do skutku wszystkich tych postanowień Rządzący Senat stosowne uczyni rozrządzenia.

Opinija Rady Państwa.

Rada Państwa na Departamencie praw i na powszechnem Zebraniu, rozpatrywała przełożenie Rządzącego Senatu Powszechnego Zebrania departamentow sankt-petersburskich, względem wysyłania ludzi poddanych za złe sprawowanie się do Syberyi na zaludnienie.

Dworscy ludzie obywateli gubernii nowgorodzkiey Pawła i żony jego Alexandry Protasowych: Ferafont Maximow i Symon Rodionów, osądzeni byli w biełozierskim sądzie powiatowym i w Izbie Sądu Kryminalnego, za chęć otrucia pani swey trucizną. Dla niedostateczności dowodow o chęci tego złego ich przedsięwzięcia, sprawa roztrząsana była w Sądzie sumiennym Nowhorodzkim, który uważając, że ludzie ci do winy sobie dowodzoney nie przyznali się, w sądzie im nie dowiedziono i przez *powalny obysk* dobre świadectwo zyskali, postanowił: policzywszy im za karę utrzymywanie w więzieniu, powrócić ich na mieysce dawnieyszego pożycia.

Obywatelstwo Protasowy, chcąc pozbyć się tych złey chęci ludzi, prosili Biełozierskiego sądu powiatowego, policzyć im tych ludzi za rekrutow, oddając ich wreście i bez policzenia.

Sąd powiatowy, wspierając się na Ukazach 1760 dnia 13 grudnia, 1763 lutego 10, i 1812 września 30, osądził dworskich ludzi Maksimowa i Rodionowa, z przyczyny nieprzyjęcia ich przez swych panow, zesłać do Syberyi na zaludnienie, a dla obywateli Protasowych policzyć na rekrutów.

Rząd zaś gubernialny, znaydując to niezga-

dzającem się z ukazem d. 5 lipca 1811 roku, rozkazał powrócić tych ludzi właścicielom, zostawując do woli oddanie ich do służby woyskowey. Skutkiem tego jeden z ludzi wyżey wymienionych, Maksimow, oddany został przez swego pana w rekruty; a Rodionow dla wieku już niemłodego do służby nie został przyjęty.

Potym obywatel Protasow, umocowany od swey żony, prosił u Rządzącego Senatu, iżby dla zapewnienia jemu i żonie jego osobistego bezpieczeństwa, Rodionow przyjęty był pod wiedzę skarbową, do czego okaże się zdatnym, bez policzenia już za rekruta.

Z powodu zdarzoney w 1szym departamencie Rządzącego Senatu w sprawie tey równości głosow, przeniesiono ją do Powszechnego Zebrania Sanktpetersburskich departamentow, które po porównaniu okoliczności tey sprawy z prawami, uznało sprawiedliwém: na Rodionowa, jako za swoje sprawowanie się ze strony swoich panów niepochwalanego, równie i na innych jemu podobnych, których panowie za pijaństwo i inne swawolne postępki, niepokoju im przyczyniające, mieć przy sobie nie zechcą, i którzy do służby woyskowey okażą się niezdatnymi, rozciągnąć moc ukazow dnia 10 lutego 1765 i 30 września 1812 roku, z których w trzecim punkcie 1go zaleca się w ogólności: „iż jeżeliby kto zaparł się rzuconego nań pomówiska, a przez powalny obysk zyskał dobre zdanie; takiego wypuszczać na wolność na porękę; jeżeli zaś w wielkim powalnym obysku na pomówionego okaże się jawne podeyrzenie, sam zaś on i tak nie przyzna się do winy, a nadto jeżeli jest człowiek podły, i nikt za nim poręki nie da, tedy go zesłać na życie do Syberyi." A przez drugi rozwiązano: „włościan administracyi udziałowey, za złe postępki, niezdatnych do służby woyskowey, za gospodarskiém rozrządzeniem Zwierzchności Udziałowey, wysyłać na zaludnienie."

Rada Państwa, po rozpatrzeniu tego przełożenia, znayduiąc postanowienie Rządzącego Senatu gruntownem, *przez opiniją postanawia*: to przełożenie utwierdzić z dodatkiem, iżby ludzi, odrzucanych przez obywateli, posyłać do Syberyi na zaludnienie bez policzenia za rekruta.

Na tey Opinii własną Jego Cesarskiey Mości ręką, dnia 3 marca 1822 roku napisano tak:

Ma bydź podług tego.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 7 czerwca.

Starodawny i pobożny obchód jednego z nayuroczystszych święta *Bożego Ciała*, odbył się jak zwykle w stolicy tuteyszey, przez processyą w około rynku Starego miasta, na którym wystawione były cztery pięknie przybrane ołtarze. Celebrował JW. *Skarszewski* biskup lubelski. Wszyscy prawie ministrowie i jenerałowie, oraz inni wyższych i niższych stopni urzędnicy, szli za baldakinem, a wszystkie zakony i duchowieństwo wyższe i cechy, znaydujące się w stolicy, szły naprzód. Baldakin niesiony był przez Senatorów i znakomitsze w kraju osoby. Tłumy ludu zbierały się w mieyscach, którędy processya przechodzić miała; pobożne śpiewy wznosiły się wszędzie ku chwale Zbawiciela: jedném słowem: cały rynek Starego miasta podobny był do świątyni Boga, którey podstawą ziemia, a sklepieniem były obłoki.

Nayjaśnieyszy Cesarz i Król Nayłaskawiey mianować raczył Senatorami Kasztelanami Królestwa Polskiego: JJWW. Józefa Hr. *Ossolińskiego*, byłego Kasztelana; Szymona *Wiszniewskiego*, byłego prezesa sądu appellacyynego; Adama *Bronikowskiego*, byłego posła powiatu Konińskiego; i Dawida *Oebschelwitz*, posła powiatu krakowskiego. Ozdobieni zostali orderem s. Stanisława IV klassy JPP. Skwarski, Szuwalski, Kramer, i Gutkowski, assessorowie izby obrachunkowey.

Izraelita, przeżywszy lat 70, a będący rabinem przez lat 20, przybył z Zamościa do Warszawy, dla przyjęcia chrztu ś.

Gdy dał się uczuć niedostatek monety zdawkowey, tak w stolicy, jak na prowincyi; mennica królestwa polskiego, została upoważnioną wybić stosowną do potrzeby ilość teyże monety. D. 1 t. m. widzieliśmy nowo wybite grosze, na których znayduią się przyjemne miłośnikom płodow oyczystych wyrazy „*z miedzi krajowey.*"

Przed kilką dniami, kopiąc, w polu, pomiędzy Warszawą a Powązkami, znaleziono w ziemi skelet, i na nim jeszcze nie zupełnie zniszczony mundur żołnierza niegdyś 10go pułku polskiego, zwanego *Działyńskich*: na piersiach znaydował się woreczek, a w nim 3 dwózłotówki bite w roku 1794. Ta moneta od strony leżącey na kościach zaśniedniała, lecz z drugiey strony jest tak świeża, jak gdyby dopiero wyszła zpod stępla.

Prussy.

Berlin dnia 1 czerwca. Z powodu uroczystości zaślubin królewney *Alexandryny*, Xiążę Antoni *Radziwił* dał nazajutrz wielkie śniadanie, na którem znaydował się Monarcha z całą swoją rodziną i dworem.

Przybył tu z *Petersburga* rossyyski jenerał-porucznik i jenerał-adjutant *Zakrzewski*. Wyjechał zaś ztąd goniec gabinetowy hiszpański do *Petersburga*.

Dnia 29 z. m. położono tu kamień węgielny na most murowany, mający łączyć plac przy zbrojowni z ogrodem zwanym *Lustgarten*, na mieyscu drewnianego. Wczoray zaś położono także kamień na nową szkołę artyleryi i inżynierów, w obecności Xiążąt rodziny królewskiey, oraz pierwszych władz cywilnych i woyskowych. Tegoż dnia odprawiło się nabożeństwo w tuteyszym kościele osady, z powodu upłynionych stu lat od czasu, jak został poświęcony. Był na tem nabożeństwie Monarcha z całym dworem.

Niemcy.

(*z Kor. Warsz.*) *Frankfort dnia 14 maja.* Piszą z *Monachium*, że poseł Króla Saskiego prosił urzędownie o rękę Xiężniczki *Elżbiety* bawarskiey dla Xięcia *Jana* saskiego.

Podobnież z tego samego źródła wiemy, że Król Saski, ulegając żądaniom stanów, umyślił budżet wojenny zmnieyszyć z 8 milionów na 7,500,000 złotych. Kommissya już oddawna wyznaczona dla zrobienia projektu oszczędności, zdała nareszcie swóy rapport, i w nim wskazuje liczne zmnieyszenia w gwardyi królewskiey, w sztabie głównym, w rozmaitych gałęziach administracyi, i w sposobie dostarczenia chleba i furażu dla woyska; lecz z drugiey strony oszczędzone w ten sposób summy projektuje, aby były obrócone na powiększenie żołdu dla żołnierzy i oficerów, aż do stopnia półkownika.

Szwaycarya.

Wezwany na nowo został rząd nasz, ażeby przytułku nie dawać cudzoziemcom, uszłym z kraju za polityczne stronnictwa.

Włochy.

(*z Korr. War.*) Listy z *Neapolu* donoszą o politycznej zmianie systematu rządowego. Austrya ściągnąć ma znaczną część woyska z Neapolu, a zebrać swe główne siły w Lombardyi. Sądzą w Neapolu powszechnie, iż w krótce utworzone będzie nowe ministeryum pod przewodnictwem P. *Medici*. Znakomity ten dyplomatyk ma zaufanie u ludu neapolitańskiego i gabinetu wiedeńskiego.

Wojenny sąd w *Poten* skazał na śmierć wszystkich należących do spisku w *Laurenzana*. Król jednakże na dwóch tylko kazał dopełnić wyroku, innych zaś ułaskawił dożywotniem więzieniem albo wygnaniem.

Podług nowego rozporządzenia, każdy przybywający do Neapolu cudzoziemiec, obowiązany jest stawić się przed posłem swojego narodu we 24 godzinach, a nazajutrz przed inspektorami cyrkułowemi, dla otrzymania na piśmie dozwolenia przemieszkiwania w kraju.

Wenecya, dnia 18 maja. Piszą z *Algieru*, że nieporozumienia między tameczným Deyem a Hiszpanią nie są jeszcze zupełnie załatwione. Tra-

ktat pokoju z Toskanią niedawno został zawarty, lecz go jeszcze gabinet florencki nie zatwierdził; Dey zachował sobie w nim połów pereł w *Bona.*

Rzym, dnia 8 maja. Z Ohio odebraliśmy pod dnie n 28 stycznia następującą wiadomość o postępie missyi katolickiey. Przed 25 laty znaydowali się tam prawie sami dzicy Indyanie, teraz zaś jest już 500,000 mieszkańców ucywilizowanych. Nad rzeką ś. Józefa znayduje się osada dzikich Indyan, złożona z 5,000 dusz, którym missyonarze francuzcy udzielają nauk ewangelicznych.

(z *Gaz. Warsz.*) *Liworna, dnia 10 maja.* Według listu z *Tessaloniki* pod dniem 12 kwietnia, Basza tameczny kazał uwięzić Pana *Zano*, konsula duńskiego, na którego miał podeyrzenie o związki z powstańcami. Do dnia 8 kwietnia naprożno inni konsulowie starali się o jego uwolnienie; a tak bez względu na stopień i niewinność swoję siedzi w więzieniu.

Anglia.

(z *Gaz. Warsz.*) *Londyn dnia 18 maja.* Król nasz był niedawno na teatrze *Drurylane*, gdzie go publiczność z wielkim zapałem przyjęła. Xiążę *York* siedział w loży razem z Monarchą. Wiele osób musiało odeyśdź, nie mogąc znaleźć mieysca. Wczora wieczorem zaszczycił Król obecnością swoją teatr *Coventgarden*, gdzie uczyniono wielkie przysposobienia na przyjęcie jego.

Onegday towarzystwo szkolne angielskie i irlandzkie odprawiło tu roczne zgromadzenie swoje w loży wolnych mularzy, pod przewodnictwem Xiążęcia *Sussex.* Pomiędzy znakomitymi cudzoziemcami, którzy się na niém znaydowali, byli: Xiążę *Broglio* i Baron *Stael*, syn sławney autorki. Pokazano 7 synów naczelników i ministrów Króla madagarskiego, przysłanych na naukę do *Londynu*, aby za powrótem do oyczyzny mogli jey bydź użytecznymi. Na utrzymanie każdego z nich wyznaczył rząd 50 funtów szterlingów rocznie. Pan *Wilberforce* w wymownym głosie wystawił mylność tego zdania, iż niższa klassa ludu nie powinna mieć żadney nauki, aby nie była zbyt rozumną. Twierdził owszem, iż majętni powinni starać się o potrzeby fizyczne i umysłowe bliźnich swoich. Xiążę *Sussex* ubolewał, iż podobne towarzystwa we Włoszech i Francyi, nie uczyniły dalszych postępów; wynurzył oraz nadzieję, że i w innych krajach dana będzie większa baczność na wychowanie młodzieży. Pan *Schwabe*, Pastor kościoła niemieckiego, zapewnił, iż rządy niemieckie nie są obojętne na oświecenie młodzieży.

W przeszłą niedzielę mnóstwo ludu udało się do kościoła w *Bethnalgreen*, gdzie *Sarah Green*, młoda piękna kobieta, miała odprawić pokutę kościelną w koszuli, za to, iż bratową swoję nazwała nierządnicą. Z wielkiem nieukontentowaniem ludu, uwolniono ją od koszuli pokutney; musiała jednak stanąć w białey sukni; a otoczona jednym duchownym angielskim i zelżoną bratową, oraz kilku krewnymi swymi, głośno rzekła: Ja Sarah Green, *powiedziałam kilka słów gorszących i potwarczych na zamężną* Johnson, *z wielką obrazą Boga, hańbą religii, i zniewagą sąsiadów moich. Z pokorą więc wyznaję dziś grzech móy przed Bogiem i wami, a przejęta szczerym żalem, proszę o darowanie winy, i przy pomocy Bozkiey obiecuję nadal Panią* Johnson *podobnie nie obrażać.* Młodą pokutnicę odprowadzili potém sługi kościelni do pojazdu.

W Izbie wyższey, Hrabia *Liverpool* dał żądane od Hrabiego *Darnley* objaśnienie, względem panującego w Irlandyi głodu i użytych ze strony rządu środkach. Oświadczył, iż Vice Król tameczny zaraz po przybyciu swojém, kazał spisać zapasy zboża, rozdawać zboże na zasiew, i zwrócił uwagę rządu na brak żywności. Rząd nie mało już od stycznia uczynił, i znalazł dzielną pomoc w powszechney czułości przez zbierane składki. Margrabia *Landsdown* wspomniał o wniosku, który wkrótce ma bydź podany w Izbie niższey, aby więcey pieniędzy mogło się rozchodzić w Irlandyi.

Na sessyi Izby niższey, dnia 14 t. m., Pan *Warre* odłożył do poźnieyszego czasu wniosek względem utrzymywania posła przy rządzie szwaycarskim, chciał bowiem zaczekać na wniosek Pana *Lennard*, tyczący się zmnieyszenia płacy wszystkim posłom angielskim. Pan *Lennard* w długiey mowie porównywał dawnieysze pensye posłów z teraźnieyszemi, i radził ustanowić kommissyą do rozpoznania, czyliby nie można zaprowadzić potrzebney oszczędności? Odpowiedziano mu, iż pensya posłów nie wystarcza na wydatki, jakie dla utrzymania honoru narodowego ponosić muszą, i często prywatny swóy majątek nadwerężają. Wkońcu odrzucono wniosek jego większością 247 kresek przeciwko 141. Podobnego losu doznał nazajutrz wniosek Pana *Warre* względem posła w Swaycaryi.

Dnia 17 b. m. przeczytano petycyą kupców londyńskich przeciwko wolności handlu w Indyach zachodnich. Uczynili zapytanie: czyli osady mają bydź uwolnione od obowiązków względem Anglii, a Anglia ma dopełniać swoich względem osad? (Toż samo zapytanie poprzedziło uznanie niepodległości Stanów północney Ameryki.) Pan *Wortley* złożył petycyą właścicieli rękodzielni wełnianych, o odmianę dotychczasowey opłaty od wełny. Przeczytano trzeci raz bil Pana *Canning*, względem przypuszczenia Parów katolickich do Izby wyższey. Pan *Lethbridge* zakończył głos swóy tem słowem *Amen*, i dziękował Bogu, iż konstytucya angielska jeszcze się utrzymuje, życząc, aby tak daley było.

(z *Kor. Warsz.*) W dniu 14 t. m. na obradach Izby niższey Pan *Hume* wniosł przedmiot o wyspach Jońskich, żądając, aby z powodu ogólnego nieukontentowania tych wysp, dla licznych uwięzień i wygnań z kraju, a nakoniec w celu przekonania się, dla czego wyspy te zupełnie rozbrojono, i ogłoszono na nich prawo woyskowe, podać do N. Pana naypokornieyszą prośbę, aby sądownie kazał stan rządu wysp Jońskich wybadać.

Hiszpanija.

(z *Gaz. Warsz.*) *Madryt dnia 8 maja.* Na posiedzeniach stanów d. 2, 3 i 4 t. m. odbywały się obrady względem wydatków na ministeryum spraw wewnętrznych i skarbu. Zdano także sprawę o mizernym stanie handlu i o bardzo ograniczoney opiece, jaką rząd daje okrętom kupieckim, które codziennie prawie są wystawione na rozboje korsarzy. Następnie niektórzy członkowie stanów domagali się od ministrów rapportu o buntach w Katalonii. Pan *Canga* popierał to żądanie, dodając, iż wypadki tego rodzaju częściey zdarzały się na granicach francuzkich, niż gdzie indziey. Minister spraw wewnętrznych uwiadomił o wypadkach w Katalonii, i doniosł, że bandy tamecznych buntowników rozproszone zostały, i że nakazał ogłosić tam prawo woyskowe. Zabrał potem głos P. *Galiano*, i mocno powstawał na wszystkie niepotrzebne zapytania, które często na zgromadzeniu stanów czynione bywają; oświadczył, iż główne zaręczenie swobód narodowych, polega na odpowiedzialności ministrów. „Ale (rzekł) gdzież można u nas odpowiedzialność tę znaleźć, kiedy osoby na czele narodu będące, są niezdatne do rządzenia.“ Słowa te sprawiły wielkie wzruszenie i kilku członków przywołało go do porządku.

Z rapportu ministra spraw wewnętrznych, zdanego na posiedzeniu stanów nadzwyczaynych dnia 3 t. m. okazuje się, iż liczba wichrzycieli w Katalonii, nie jest większa nad 400. Na czele ich są *Misas* i *Montaner*. Podpółkownik *Arango* zbił ich zupełnie, poczem schronili się do gór Pireneyskich. Pomiędzy tymi buntownikami znaydowało się 30 szwaycarów i 20 żołnierzy z milicyi, a pomiędzy zabitémi znaleziono także francuza.

Pan *Conga* podał stanom projekt do prawa względem wystawienia Panteonu narodowego, w którymby chowano zwłoki zasłużonych w oyczyznie mężów. Koszta na wystawienie jego mają bydź zbierane ze składek w całém królestwie. Podług tego projektu kościoł ś. *Tomasza* w *Madrycie*, ma bydź na ten cel obrócony, a w nim mają

(1)

bydź chowane ciała znakomitych członków stanów, tudzież chorągwie odebrane nieprzyjaciołom.

Z powodu oddalenia ze służby pewnego oficera za to, iż był synem rzeźnika, postanowiły stany, iż żaden hiszpan z powodu przeszłego swojego rzemiosła, nie może bydź pozbawiony urzędu, do którego konstytucyynie nabył prawa.

Artykuł 2gi projektu o prawach dziecićów, przez ministrów ganiony, przyjęty został większością 88 kresek przeciwko 44. Jest on nayważnieyszy z całego prawa; stanowi bowiem: iż właściciele dóbr, chcący używać praw dziedzictwa własności prywatnych, winni są okazać tytuły nabycia, a inaczey dobra ich staną się własnością skarbową. Artykuł ten uczyni wielkie zamieszanie we własności posiadania dóbr, gdyż mało tylko Grandów okazać może żądane dowody. Dziwną jest rzeczą, iż Pan *Savedra*, brat Xięcia *Rivos*, popierał ten projekt, przez który w znaczney części ogromny swóy majątek utraci. Przyjęto potem artykuł 3ci i 4ty podanego projektu.

(*z Kor. Warsz.*) *Dnia* 6. Piszą z *Bilbao* pod 29 kwietnia, że oficerowie francuzcy, wyszli z kraju z Jenerałem *Berton*, stawili się przed tameczzym naczelnikiem politycznym, ofiarując swoje usługi Hiszpanii.

Dnia 5 maja wieczorem przybiegł goniec do rządu z doniesieniem, że *Misas* zupełnie jest zniesiony, i że sam wzięty w niewolą z rozkazu podpółkownika *Arango* natychmiast rozstrzelany został.

Mówią, że stany na dzisieyszych obradach nadzwyczaynych mają podpisać decyzyą, aby 30,000 woyska posłać na granice francuzkie.

Dnia 3 maja milicya spaliła na placu *Puerto del Sol*, w samym środku *Madrytu*, projekt do prawa o nowym jey urządzeniu, że zaś żadne władze im nie przeszkadzały, wszystko spokoynie się skończyło.

W Kartagenie pokazały się niespokoyności, z powodu których Pan *Abadia*, naczelnik polityczny w Murcyi, ustąpi swego mieysca P. *Boado*.

Dnia 11. Obecnie znayduje się w *Aranjuez* dwóch deputowanych, aby przybliżającemu się rozwiązaniu małżonki Infanta *Don Carlos* byli świadkami. Że zaś dwór doniósł stanom o zbliżającym się również rozwiązaniu małżonki Infanta *Don Francesco Paula*, uchwaliły, aby pierwszych dwóch deputowanych odwołać, a na ich mieysce na oba wypadki dwóch nowych deputowanych na świadków obrać.

Ministrowie zdają się tracić odwagę. Mówią że dwóch z nich chciałoby usunąć się, ale wstrzymuje ich dane sobie wzajemnie słowo, aby razem zostać lub upaśdź, jeśli tak stosunki zrządzą.

W całey Hiszpanii jest niejako ogłoszone wezwanie do powstania, w którém oyczyzna wzywa synów do wymordowania liberalistów. Ogłoszenie to uczyniło wielkie wrażenie, i kończy się jak następuje: „Na cóż zachowujecie waszę odwagę i waleczność, kiedy tak liberaliści jak i fakcya republikańska, chce was, Króla i familią królewską, właśnie jak owce, pod miecz zniszczenia poddadź? maiąc głos 20,000 krzywoprzysiężnych żołnierzy i 20,000 liberalistów, zagłuszyć głos kilkunastu milionów wiernych poddanych. Niech bezbożne te hordy zaginą, niech ich mieszkania wprocb obrócone zostaną; obudź się niezwyciężony lwie Hiszpanii, wyciągnij krwawe twe pazury! Niechay trąba wojenna zagrzmi! Umrzyymy lepiey z honorem, a niżeli żebyśmy mieli żyć wśród hańby. Hiszpania, matka wasza, wzywą was do świętey *walki* i wzywa was do *boju*, zwycięztwa lub śmierci. Niech żyje Bóg mocny, Bóg zastępow! Niech żyją święte jego obrządki czci! Niech żyje Król Ferdynand VII i jego rodzina królewska! Niech żyją wierni poddani! Niech zginą liberaliści, republikanie i bezbożni, a ś. Jakób niech ich nam zniszczyć dopomoże.

(*z Kur. Warsz.*) Uwięziono pewnego proboszcza, który wiózł z *Aranjuez* do Madrytu plan nowego spisku: ten spisek miał wybuchnąć w dzień ś. Izydora.

A m e r y k a

(*z Gaz. Warsz.*) *Washington dnia* 17 *kwietnia*. Podczas rozpraw w senacie Zjednoczonych Stanów, względem uznania niepodległości Ameryki hiszpańskiey, szło o to: czyli tym ludom dadź nazwisko *narodów* lub *rządów*; postanowiono nakoniec użyć wyrazów: *Niepodległe kraje Ameryki południowey*. Mianowanie ajentów do tych krajów było przyczyną nieporozumień między prezydentem i Senatem, który je uważał za zawczesne. Izba reprezentantów przyjęła wniosek prezydenta, aby uznać niepodległość krajów południowo-amerykańskich. Jeden tylko reprezentant z *Wirginii* był przeciwny; kongres nie pozwolił umieścić mowy jego w gazetach mieyscowych. Uchwalono oraz potrzebną ilość pieniędzy na utrzymywanie posłów przy rządach wspomnionych krajów.

Kongres postanowił użyć dzielnieyszych środków w celu zatamowania handlu niewolnikami, wspólnie z mocarstwami europeyskiemi.

(*z Korr. Warsz.*) Podług listów z *Buenos-Ayres* pod dniem 15 stycznia, donoszą:

Woysko portugalskie, które składało załogę w *Monte-Video*, nie odbierając żołdu od dawnego czasu, zbuntowało się, i na obywatelach wymogło siłą pożyczkę 200,000 piastrów. Ostatnie wiadomości odebrane z *Lima*, głoszą, że wszystkie brzegi tak na północ jak i południe ogłosiły się niepodległemi, uznając rząd jenerała St. *Martin* w Lima. Skarb, departament woyskowy, cywilny i duchowny, administrowane są podług dawney formy z tą różnicą, iż do każdey gałęzi mianowany jest osobny minister. Peru jest obecnie opatrzone w towary na sześć lat, gdyż z powodu klęsk wojennych konsumpcya znacznie się zmnieyszyła.

Prace w kopalniach *Pasco* są zatamowane, gdyż Indyanie opuścili je wczasie zaburzeń politycznych i niełatwo jest sprowadzić ich napowrót. Mennica w *Peru* wkrótce zamkniętą zostanie nie mając materyałów. Wszystkie prowincye górzyste i środkowe są jeszcze w ręku Hiszpanów, których woysko wynosi jeszcze 6 do 7 tysięcy. Główne jego stanowiska są w *Tarma*, *Xania* i *Huencayo*; jenerał *Corna* jest w stolicy *Cusco*. *St. Martin* ma pod swém dowództwem 5,500 woyska. *Cochrane* zabrawszy 800,000 piastrów, przeznaczonych na wynagrodzenie wydatków chiliyczykom, za pomoc przez nich peruwianom daną należących, udał się do *Guayaquil*, a ztamtąd myśli się udać na brzegi *Mexyku*; zapewne do *Acapulco*.

(*z Gaz. Warsz.*) *Santa Fé, dnia* 14 *lutego*. Jenerał *Bolivar* ruszył z liczném woyskiem ku *Quito*, i w drodze odebrał wiadomość, iż prowincya ta ogłosiła niepodległość swoje.

Carracas, d: 19 *marca*. Woysko hiszpańskie zaymuje jeszcze *Puerto-Cabello*, które powstańcy ściśle oblegli, i zkąd wiele żołnierzy ucieka do ich woyska.

Mexyk, dnia 2 *marca*. Dnia 28 z. m. rozpoczął się tu kongres z wielką okazałością. Władza nayważsza będzie zapewne oddaną jenerałowi *Iturbide*.

W i a d o m o ś c i   r o z m a i t e.

W Almanachu paryzkim widowisk na rok bieżący, jest umieszczono, że dnia 27 maja roku zeszłego, na pierwszym teatrze francuzkim wystąpił w trajedyi Fedra, w roli Hipolita, P. *Lazowski*.

Gazeta pruska rządowa donosi, że podług popisu statystycznego w departamencie *Meurthe* we *Francyi*, znayduje się 115,959 panien, a kawalerów 102,349; jest zatem 11,610 panien, którym, gdyby w tymże departamencie za mąż póyśdź miały, mężów zabraknie; nareszcie chociażby niedostatek ten chciały zastąpić znaydującemi się podług tychże tabel statystycznych 6,406 wdowcami; wtedy są im na przeszkodzie 16,402 wdów, z których nie jedna zapewne jest w życzeniu w nowe weyśdź śluby. Wogóle znayduje się 21,864 panien, rozwódek i wdów, którym w granicach tego departamentu mężów nie dostaje.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 30 maja: rubel srebrny 3 ruble kop. 86¼, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 85, stary rubli 11, kopiejek 65, imperyał rubli 37, kop. 52½.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 2 czerwca 1822 Roku v. s.

Prenumerata.

1. Expedycya Gazetnia Głównego Pocztamtu Litewskiego uwiadamia, iż można prenumerować na pisma peryodyczne polskie, w Warszawie wydawane: 1) *Wanda czyli Tygodnik polski* kosztuje rocznie srebrem rubli dwanaście; 2) *Gazeta Literacka*, kosztuje rocznie rubli dziesięć.

Licytacya.

1. *Niżey podpisany stosując się do rezolucyi Sądu Magistratu Wileńskiego dnia 27 marca roku teraźnieyszego nastałey, uwiadamiam powszechność, że w dniu 5 nadchodzącego mca junii 1822 ruchomości rozpocznie się publiczna wyprzedaż wszelkicy ści to jest: srebra stołowego, brylantow, zegarkow, porcelany, fajansu, szkła rozmaitego idalszych artykułow ś. p. Woytowey Ludowiki Przemienieckiey, w domie nieletnich Przemienieckich, w Mieście Wilnie na ulicy Niemieckiey pod N. 384 położonym, lokujący się, i takowa licytacya ciągle w każdym dniu zrana i po południu, prócz dni Tabelnych i Swiątecznych, do ukończenia zupełnego wyprzedaży, uskuteczniać się będzie, aby więc na niniejszą licytacyą do kupli jawiono się, podając do powszechney wiadomości na dowod podpisuję się. Dat w Wilnie roku 1822 miesiąca maja 31 dnia. Marcin Straus R. M. W.*

Sąd Exdywizorski.

1. *Roku 1822 maja 27 dnia. Sąd Taxatorsko Exdywizorski przewodnictwem uprzednio postanowionych rezolucyów, dla ostatecznego rozbioru sprawy konkursowey WW. Maryanny z Widmonttów Matki Pisarzowey Grodzkiey, Ignacego Sędziego Gran. Felixa i Adama byłych, a Marcellego teraznieyszego Assesorów Sądu Niższego Ziemskiego Powiatu Rosień. Dyrdów z ich kredytorami przewodzącey się: w dniu 24 b. miesiąca do Miasta powiatowego Rosień, w komplecie zebranych, czynność juryzdyczną zareassumowawszy, dnia 10 następnego miesiąca czerwca, tęż sprawę postanowił ostatecznie wziąść w namowę, i o tém przez Gazetę Kuryera Litewskiego, strony interessowane potrzykrotnie zawiadamiając, że do terminu dopiero określonego, niejawione pretensye w tém Sądzie za uległe Amissyi ogłosi, ostrzega. Adam Kozakowski Prezes Sądu Ziem. Kowień. i Exdywizyi.*

Przedaż Publiczna.

2. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, że na usatysfakcyonowanie pretensyi Butowicza Radcy Stanu, będzie się przedawać z publicznego targu majątek Pieszkowa, w Pińskim powiecie położony, zawierający poddanych dymow 14, w nich mężczyzn 58, żeńskich 36 dusz, osobno dwornych poddanych mężczyzn 6, kobiét 3 dusze, z dwornem zabudowaniem, z przynależącemi do niego gruntami, sianożęciami, z różném bydłem i innemi zapasami, który przynosi rocznego dochodu srebrem rub. 506 i 2 kop., a na przedaż oceniony 10,120 rub. sr., albo assyg. rub. 38,923 i kop. 2; a zatém życzący kupić takowy majątek raczą jawić się do Mińskiego Gubernialnego Rządu na terminy: pierwszy 22 czerwca, drugi 24 lipca tego roku, a trzeci ostateczny, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 10 grudnia 1814 roku, od czasu wydrukowania ogłoszenia (które później nastąpi w Sankt Petersburskich albo Moskiewskich Gazetach) we trzy miesiące. Opisanie takowego majątku i kondycye, podług których odbywać się będzie przedaż, w każdym czasie, życzącym kupić będą pokazane. Maja 13 dnia 1822 roku Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Felicyan Arcimowicz. Stołu naczelnik Wasilewski.

Obwieszczenie.

2. *Jan Piesanko Sędzia Ziemski powiatu wileńskiego Deputat z Sądu ziemskiego wydelegowany, Józef Krzyżanowski, Wincenty Malinowski Burmistrze miasta Wilna, Marcin Strauss Radny, urzędnicy magistratu wileńskiego.*

Oznaymuiemy tym naszym urzędowym obwieszczym listem JWW. Ignacemu Balińskiemu Marszałkowi Powiatu wileńskiego, Michałowi Balińskiemu członkowi Kommissyi Edukacyyney sukcesorom zeszłego Ignacego Balińskiego Prezydenta Sądu Głównego Departamentu Czasowego wileńskiego. JPP. Karolowi Bukszy, Henryecie Umbehaumowey z nieletnim potomstwem i opiekunami JPP. Krzysztofem Wellerem i Józefem Adamowiczem Porucznikiem byłych woysk Poll. stopień administratorów nad funduszem exdywizyi podpadającym, oznaczającym, JP. Rozalii primo Sznachembergowey, a dopiero Rutkowskiey z jey opieką, starozakonnym Salomonowi Herc Heymanowi kupcowi pierwszey gildy, Ickowi Josielewiczowi z Turca, i JW. Janowi Zabie Marcinkiewiczowi Komandorowi krzyża Maltańskiego byłym na tradycyi, a oraz JPP. Danielowi i Krystynie Maryannie Bukszom Ławnikom małżonkom byłym czasowym zawiadowcom domem satysfakcyi wierzycieli uległych, w tem: iż w Sądzie Magistratu miasta Wilna nayprzód w roku 1816 miesiąca maja 15 dnia, powtóre w roku idącym 1822 mca marca dnia 25 z powództwa wpierw zeszłego ś. p. Ludwika Umbehauma wierzyciela, a dopiero jego sukcessorow z opieką działających, z debitorem JP. Danielem Bukszą Ławnikiem i dalszemi do sprawy powołanemi, ze skutku remissyynego dekretu w roku 1812 miesiącu februaryi 23 dnia w exdywizyi majątku Bukszy naznaczoney, reguły przepisującego, agitowała się sprawa, w jakowey naznaczone zostały akta inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi tak z administrującemi majątkiem Daniela Bukszy, jakoteż będącemi na tradycyach, i zaymującemi się czasowie urządzeniem i władaniem onego. Skutkiem jakowych wyroków wstępnie w sprawie zaszłych, podług przepisanych prawami krajowemi, remissą Sądu Głównego Departamentu drugiego wileńskiego i dekretami Magistratu miasta Wilna wykazanych prawideł. Za uprzedzającym się czteroniedzielnym obwieszczeniem rzeczone akta z powyższemi osobami in fundo domow przez dwóch urzędników z pośrodka nas od stron użyć się mających expedyować się będą. Do jakowych ażeby strony powyższe ze wszelką gotowością w dniu 20 miesiąca Junii 1822 roku przystępowały i aktow naznaczonych nie zrywały, w myśl prawa i dekretów zakroczonych ostrzegamy.

Roku 1822 miesiąca maja dnia 24 woźny świadczę, iż tego obwieszczenia od WWJP. Jana Piesanki Sędziego Ziemskiego wileńskiego Deputata z Sądu wydelegowanego, Józefa Krzyżanowskiego, Wincentego Malinowskiego burmistrzów, Marcina Straussa Radnego urzędników sądowych Magistratu miasta Wilna. Kopie zgodne JWW. Ignacemu Balinskiemu Marszałkowi powiatu wileńskiego, Michałowi Balinskiemu członkowi Kommissyi edukacyyney sukcessorom zeszłego s. p. Ignacego Balinskiego Prezydenta Sądu Głównego Departamentu czasowego wileńskiego, Janowi Zabie, Marcinkiewiczowi Komandorowi krzyża maltanskiego Ichmość Panom Karolowi Bukszy, Henryecie Umbehaumowey z potomstwem i opiekunami Krzysztofem Wellerem, i Józefem Adamowiczem Porucznikiem b. woysk Poll., Rozalii primo Sznayembergowey a dopiero Rutkowskiey z jey opieką, Danielowi i Krystynie Maryannie Bukszom Ławnikom małżonkom, i starozakonnym Salomonowi Herc Heymanowi kupcowi pierwszey gildy, Ickowi Josielowiczowi z Turca, administratorom, tradycyynym possesorom i zawiadowcom czasowym jednym oczewiste w ręce w mieście Wilnie, drugim do Gazet Kuryera Litewskiego dla wiadomo-

sci onych podałem, i ażeby do aktow inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi, za cztery niedziele od daty podania tego obwieszczenia w terminie z gotowością in fundo stawali uwiadomiłem. Datt ut supra. Stanisław Parymanowski woźny Pttu wileń.

Roku 1822 miesiąca maja 26 dnia. Przed aktami miasta gubernskiego Wilna stanąwszy osobiście woźny Stanisław Parymanowski ten kwit swóy rellacyyny offitiose zeznał, świadczę.

Ignacy Misiewicz.

Roku 1822 msca maja 26 dnia takowe obwieszczenie Redakcya do Gazety Kuryera Litewskiego zamieścić może. Józef Krzyżanowski Burmistrz.

O ś w i a d c z e n i e.

3 Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego kancellaryi miasta Wilna w dacie niżey wyrażającey się zapisanego i teyże daty stronie potrzebującey urzędownie jest wydan.

Roku 1822 miesiąca maja 18 dnia. Przed aktami miasta Gubernialnego Wilna stawając obecnie Star. Leybey Eliaszewicz Ass poniższe oświadczenie wpisać do protokułu podał przez słowa: oświadczenie imieniem Star. Hirszy Wolfowicza obyw. miasteczka Iwieńca w Gubernii mińskiey położonego, zanosi się otoż iż żał. przejeżdżając przez miasteczko Mir, mając kwaterę tamże u Mowszy Abrahamowicza Kopylskiego, gdzie w r. idącym 1822 mca apryla w nocy z 9 na 10 dzień okradzionym został, jakoto: trzy obligi z podpisami Josiela Wólfowicza Chisesa i zięcia onego Leyby Leyzorowicza, na herbowym trzy rublowym papierze, krepostnym hebrayskim dyalektem, charakterem Lipmana Ayzikowicza kupca 1 gildy pisane, w ogóle na rubli sr. 2,740 kop. 50 wydane. Cerograf po hebraysku pisany na rubli 2,740 i pół, z podpisem Mowszy Josielowicza Chisesa, w roku 1821 julii 8 datowany, z terminem opłaty oktobra 14, a naydaley nowembra 13 tegoż roku, charakterem Jankiela Josielowicza z Kopyla pisany, a przez onegoż i Morducha Całkowicza z Iwieńca jako świadkow utwierdzony. Dwa dokumenta obligacyyne na prostym papierze po polsku pisane z podpisami hebrayskiemi Eliasza Menochima Izraelowicza z Mira Kardon na rubli sr. tysiąc, a przez Mowszę Abramowicza Kopelskiego z Mira i Leyzera szkolnika Mirskiego jako świadków utwierdzony, w roku 1822 marca 1 datowany, jeden z terminem opłaty tegoż roku maja 9, a drugi augusta 5 tegoż roku. Cerograf z podpisem Hirszy Chaimowicza z Bakszty na rubli sr. 509 w Królewcu w roku 1821 septembra 18 datowany s terminem opłaty nowembra 13 tegoż roku, kontrakt od pomienionego Hirszy na 400 kamieni lnu, każden kamień o czterdziestu funtow berlińskich, a przez Ickę Judelowicza Olszańskiego jako świadka utwierdzony, karta z podpisem Abrama Ickowicza z Bakszty na rubli sr. 42, żupan stary kortowy axamitem okładany, płaszcz racymorowy kitajem podszyty, kołdra atłasu różowego płótnem holenderskim obszyta, szlafrok jedwabny w pasach czerwonych i błękitnych, odzienie do modlitwy i xiążka pod tytułem Ssulchę Orach, druku amszterdamskiego, druga xiążka pod tytułem Eyn Jankof druku amszterdamskiego, żupan kitajowy stary axamitem obłożony, skrzynka czerwona z mosiężnemi haftkami bez żadnego obicia, odzienie do modlitwy z xiążką druku wileńskiego i grodzieńskiego, biblia na pół ćwiartce druku Eytyskiego z nadpisem Supsula Całkowicza, Psalmy Dawidowe tegoż roku także na pół ćwiartce, czapka klapowa z Elki, ogonki sobolowe na dwie czapeczki sztuk 18, płaszcz sukienny sajetowy czarny, płaszcz sukna ordynaryynego stary, w gotowiznie assygn. rubli 125, srébrem rubli 9. Zapobiegając zatem, ażeby kto z takowych obligow niekorzystał i za onemi niedochodził lub też kryjomym sposobem niefrymarczył, ale owszem ktoby o takowey kradzieży dowiedział się, aby żałującemu albolitéż Jankiela Szmuyłowicza Landą Obyw. Wileń. zawiadomił, za co nagrodę przyzwoitą żałujący ofiaruje, tudzież aby żał. za pomienionemi inskrypcyami przypadkowie zachwyconemi mógł dochodzić u swoich debitorow należnościow ninieysze oświadczenie zapisuje. (Podpisano): Jako uprószony w imieniu aktora podpisałem się. Józef Pawłowicz. Zgodno świadczę W. Żołkowski v. Regent M. W.

Takowe oświadczenie do druku Redakcya Wileń. może przyjąć. Marcin Straus R. M. W.

L i c y t a c y a.

3. Kommissya sądowa Edukacyyna, na gubernije Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwod Białystocki ustanowiona, podaje do wiadomości wszystkim, kogo to interessować może; iż dobra ewikcyyne Michaliszki zwane, w gubernii i powiecie wileńskim położone, do wybrania summy kapitalney edukacyyney w sekwestr zajęte, po zejściu ustanowionego przez Sąd Exdywizorski extenuacyynego administratora P. Józefa Ginetta, Sędziego Granicznego Wileńskiego, z powodu zrzeczenia się przez jego sukcessorów dalszey administracyi, wypuszczać się będą w dzierżawę extenuacyyną, przez licytacyą w teyże Kommissyi, w terminach: pierwszym dnia 19, drugim dnia 22, a trzecim i ostatecznym dnia 26 miesiąca junii idącego 1822 roku. Życzący przeto wyrażone dobra wziąść w dzierżawę extenuacyyną, mianowicie zaś kredytorowie zeszłego Brzostowskiego, jako dziedzice tychże dóbr, mający w nich wydzielone na wieczność schedy do objęcia po upłynioney na rzecz funduszu edukacyynego extenuacyi, wzywają się: ażeby na wyrażone terminy licytacyi jawili się, albo z naznaczonemi przez dekret Exdywizorski z każdey schedy do spłacenia funduszowi kapitałami, w celu deportowania całkowitey należności edukacyyney, albo z ewikcyami dostatecznemi na ujęcie wyrażonych dóbr w dzierżawę extenuacyyną. Jako zaś tychże kredytorów na Michaliszkach lokowanych, własnym iest interesem, żeby dochod roczny, tak inwentarzem roku 1814, jako i przez Sąd Exdywizorski okazany, niezostał umnieyszony, a przez to samo, żeby extenuacya funduszu przedłużoną nie była; przeto Kommissya nie wątpi, że ciż kredytorowie, jako dziedzice Michaliszek sami przez się, lub przez umocowanych plenipotentów, na wyrażonych terminach licytacyi znaydywać się nieomieszkają. Maja 20 dnia 1822 roku.

Michał Römer Prezes.

Michał Dmochowski Pisarz.

---

2. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za dług należny tuteyszey Izbie Powszechney Opieki, będą się w nim przedawać z publicznego targu murowane domy, mińskich mieszczan żydów Jankiela Goldberga i Leyby Gołodina, ze wszelkiemi do nich przynależnościami zabudowaniami i ziemią, będącemi w Mieście Mińsku, przynoszącemi rocznego dochodu srebrem: pierwszy rub. 100, a drugi rub. 160, a zatem życzący kupić takowe domy zechcą jawić się do tegoż Rządu na terminy: pierwszy 22 czerwca, drugi 24 lipca tego roku, a trzeci ostateczny od czasu wydrukowania ogłoszenia, które nastąpi poźniey w Sankt Petersburskich albo Moskiewskich Gazetach we trzy miesiące. Maja 13 dnia 1822 roku. Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

---

3. Izba Skarbowa Litewsko-Grodzieńska przy kommunikacyi dnia 9 tego mca za N. 1598

przesłała do Redakcyi Kuryera Lit. ogłoszenie, iż Mieszczan miasta Brześcia Litewskiego, i Prużany za nieopłatę Skarbowi należnych dochodów od dalszego utrzymywania Akcyzy oddaliła, na wzięcie których naznaczyła termina do nowych targów; lecz gdy Mieszczanie Miasta Prużany należność do Skarbu wnieśli, w skutek czego Izba Skarbowa postanowiła: Mieszczanom Miasta Prużany dozwolić nadal utrzymywanie pomienionych dochodow, a Redakcyi Kuryera Littgo prosić, ażeby w swey Gazecie objawiła; że dochody z Akcyzy Miasta Prużany do targu nie należą i oddawanemi niebędą. Dnia 20 maja 1822 roku. Radca Wincenty Styczyński. Regestrant Mirny.

List Gończy.

3. Z Majątku Skoduciszek w powiecie Wiłkom. w parafii malatskiey położonego, wtenczas gdy niżey podpisany w Wilnie przebywał, pozostały służący za prowentowego pisarza Józef Mierzwinski, zabrawszy prowentowe pieniądze, całą garderobę i wszelkie obówie, podmówiwszy dwóch ludzi poddanych z onemi odbił szpichrz składowy, i wszystko co się znalazło droższego i kosztownieyszego zrabował i zabrał, uzbroiwszy siebie w ukradzione dwie strzelby dwururne a jednę pojedyńczą, w nocy 17 maja uciekli. Dopełniona szkoda przenosi wartości rubli sr. 2,000. Józef Mierzwinski blisko lat 30, wzrostu miernego, ciała pełnego, twarzy okrągłey białey ospowatey, nosa srzedniego, ust dużych, włosow i bakenbardow światło rusych, oczu niebieskich, czytać i pisać po rusku i po polsku umie, opatrzony iest świadectwem iednoroczney służby Xięcia Ignacego Giedroycia w Szwabiszkach, z racyi nałogu pijaństwa wydaje się nieco twarzy obrzękłey. Antoni Michała syn Barczis, lat 27, wzrostu miernego, przystoyny, twarzy białey gładkiey, nieco pociągłey z rumieńcem, nosa proporcyonalnego, oczu błękitnych, włosow ciemnych spuszczonych do puł czoła, mówi dobrze po polsku i litewsku. Tadeusz Franciszka syn Kiestorowicz, poddany lat 30, włosow i bakenbardow światłych, strzyżony z dworska, wzrostu miernego, oczu światło błękitnych, ciała pełnego, twarzy gładkiey, z racyi nałogu pijaństwa wydaje się twarz jakby obrzękła, bez lulki obeyśdź się nie może, gada po polsku i litewsku. Oświadczam nayprzyzwoitszą nadgrodę za poścignienie.

A. Kurmin Prezydent Ziem. Wiłk.

List Gończy.

2. Dnia 24 teraznieyszego mca maja z kwatery niżey podpisanego za Ostrobramą w domie JW. Rektora Malewskiego uciekł furman poddany Onufry syn Józefa Makarewicz Mińskiey Gubernii Ptu Ihumeń. do wsi Kality należny i wskaskach zapisany, przymiotów następnych; urody srzednieу, twarzy szczupłey, lat 18 oczu błękitnych, włosow błąd, w surducie zielonym z metalowymi guzikami, w raytuzach z płótna domowego, czapka granatowa z wypustką czerwoną, o czym do Sądu niższego i policyi tuteyszey dano wiedzieć przez objawienie, ktoby takiego człowieka wynalazł, uprasza się, dostawić onego do Sądu niższego Wileńskiego dla przesłania na mieysce, za co przyzwoita nadgroda nastąpi. Joachim Kudzinowicz Sędzia Gr. Ihum.

Ogłoszenie.

2. Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż przez Kommissyą przy Ministeryum Finansow w rzeczy długow Grafa Ogińskiego ustanowioną, przeznaczoną została wypłata z sum do ninieyszego Rządu przez nabywców u JWW. Ogińskich dóbr wnoszących się, dla sukcessorów Konsyliarza Petcolda rubli sr. 2,629 kop. 17 i pół, dla Szefa woysk Polskich Stryjeńskiego rubli sr. 152 kop. 97; a zatem właściciele tych summ dla odebrania onych zechcą zgłosić się do pomienionego Wileńskiego Gubernialnego Rządu sami, lub przez prawnie umocowanych plenipotentów z pewnemi dowodami. Dat w Wilnie roku 1822 miesiąca maja 30 dnia.

Antoni Wierzbicki Sekretarz.
Franciszek Perzanowski Naczelnik Stołu.

Przedaż.

2. Sąd Magistratu Miasta Pttgo Kowna, za postąpieniem przed się sprawy z Instancyi Kompetytorów, do funduszu zeszłych do wieczności Michała i Katarzyny Brawackich Obywateli Kowieńskich, zbiegających się Dekretem Stannym dnia 29 kwietnia idącego roku ferowanym, udecydowawszy przez publiczną aukcyą sprzedaż domu tychże Brawackich w części murowanego, a w części drewnianego, z ogrodkiem fruktowym, na ulicy Gay-piotrowskiey w Mieście Kownie sytuowanego, w terminach 29 lipca 16 i 29 sierpnia teraznieyszego 1822 roku w Mieście Kownie odbywać się mającą, z upewnieniem, że naywyżey ofiarujący przy zaliczeniu w gotowiznie summy, razem z poszlinami Skarbowemi i za dostarczeniem walorowego summie licytacyyney odpowiedniego papieru, otrzyma akt urzędowy na swą osobę, potwierdzający Dziedzictwo rzeczonego domu, i natychmiast do possesyi oraz użytkow prawem dozwolonych doprowadzony zostanie; dla powszechney wiadomości ogłasza, i życzących nabycia wzywa. 1822 roku miesiąca maja 24 dnia. Działo się na Sessyi. Jan Dahn Burmistrz. Jan Ranke Radca. Godfryd Zeynwil Radca Sądowy. Pisarz Wincenty Swolkien.

List gończy.

2. Z majętności Polan w Powiecie Oszmiańskim położoney, dziedzictwa W. Jankowskiego b. Podkomorzego Ptu Oszmiań., w nocy z dnia 25 na dzień 26 teraźnieyszego miesiąca zbiegł wieczysty poddany Franciszek Baranowski Kucharz, którego przymioty są takie: wieku ma lat 19, wzrostu miernego, figury suchey, wycmukłey, twarzy ściągłey, oczu i włosow ciemnych: mowa prędka i niezrozumiała, mówi dobrze po Polsku i po Rossyysku. Odzież jego, surdut szaraczkowy ciemny, takież maytki i płaszcz, to wszystko z sukna karowego, szpancerka granatowa barakanowa, maytki nankinowe szamoa, czapka cyratowa czarna z obwódką nakarbowaną, mycka krymka czerwona, kamizelka w żółte paski sprana, a prócz tego przy nim znayduje się zegarek srebrny z małą pieczątką z napisem francukim „Mardis." Ktoby takowego zbiega przytrzymał i do Policyi Wileńskiey albo też Oszmiańskiey lub też do samego właściciela dostawił, oprócz zwrótu wydatków. dostanie nadgrody 25 rubli srebrnych. Dat 1822 miesiąca maja 28 dnia.

Józef Pieslak Rządca Polan.

---

2. Z majątku Goropola czyli Piotrowszczyzna zwanego Powiatu Wiłkomirskiego w parafii Owańskiey położonego, tey nocy zbiegli ze dworu poddani niżey podpisanego dziedzica furman Piotr Borowski rostu miernego twarzy szczupłey wonsow jescze niewyrosszych, włosow swiatłych ubrany w surducie sukna kramnego światło-szaraczkowym lub w ermaku grubego sukna kołnierz skurą obszyty w kapeluszu furmańskim; lokay Symon Kwiklis rostu małego, twarzy także szczupłey wonsow niemający, włosow co kolwiek cie-

)1(

mnowatych, sam ponurowaty, nog w kolanach nieprostych, wsurdutach jeden takiego sukna i kolora co i u pierwszego, a drugi światło-bajowy z mosiężnemi guzikami w czapce lokayskiey; Barbara z córką Anną Borowskaż matka Piotra rostu nie małego, niechuda, w latach podeszłych, curka zaś rostu będzie takiego jak i Symon Kwiklis ponurowata obydwie wprostym odzieniu; takowe ludzie przy ucieczce swey wykradli summy więcey dwuch set rubli srebrem; upraszam naypokorniey zwierzchnictwa i obywatelstwa, że jeżeliby takowe zbiegi gdzie okazali się dostawić do wyżey wspomnionego majątku; za co będzie w nadgrodę ktoby ich złapał i dostawił dano rubli srebrem 40; ruwnie także upraszam zwierzchnictwa posłanemu żydowi Jankielowi Abramowiczowi na koniu czarnym; rozkazać dawać wszelką pomoc dla wyśledzenia zbiegow w Państwie Rossyyskim, i jeśliby trakt znalazł i w Krulestwie Polskiem. Datt roku 1822 mca maja 18 dnia.

Grzegorz Kramarewski Rotmistrz Woysk Rossyyskich i Kawaler.

Roku 1822 maja 30 d. wolno w Gazecie Kuryera Litewskiego umieścić Wileński Ziemski Sędzia Aloizy Jasieński.

2. *Aktorowie Francuzcy przybyli z Warszawy wyjeżdżają w przyszły tydzień przez Mitawę do Rygi.*

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za niepokazanie na piśmie świadectw aresztanci Jan Jaśnicki, Abram Soskin, Jan Hapanowicz, Gabryel Woyciechowski i Grzegorz Prochorow, którzy na examinie powiadali: Jaśnicki mieysca urodzenia swego niepamiętający; Soskin poddanym Kałużkiey Guberniii, Przemyślskiego Powiatu, ze wsi Kamienki, Obywatela Fiedora Rastopczyna, zostawał przy hucie tegoż Rastopczyna; Hapanowicz i Woyciechowski chociaż powiadali o sobie, że pierwszy poddany Mohilewskiey Gubernii i powiatu ze dworu Bobra, należącego do Obywatela Koszarowskiego, a ostatni Woyciechowski rodem z Gubernialnego Miasta Grodna i zawerbowani służyli w Wołyńskim ułańskim półku, lecz takowe ich opowiadanie po uczynionem śledztwie okazało się fałszywe; i Prochorow poddany Jarosławskiey gubernii, powiatu poszechońskiego, obywatela Lichaczewą, jenerała majora, ze wsi Sosnowicz, na mocy ukazu Rządzącego Senatu pod d. 29 augusta 1807 roku, uznani za włoczęgow: z nich pierwsi dway oddani do woyskowey służby, a ostatni trzey dla niezdatności do niey, posłani do Syberyi na posielenje. Przymioty pomienionych włoczęgow: Jasnicki wzrostu 2 arsz. 4¼ wiersz., twarzy podługowatey ospowatey, nosa cienkiego, ostrego, oczu ciemnoszarych, włosow ciemnorusych, mówi harkawo, nieżonaty, lat 20; Soskin wzrostu 2 arsz, 5¼ wiersz., twarzy sucharlawey, białey, nosa ostrego garbatego, oczu szarych, włosow rusych, mówi czysto, lat 23; Hapanowicz wzrostu średniego, twarzy podługowatey pełney, mało czarniawey, oczu szarych, włosow na głowie rusych, nosa miernego, od urodzenia lat 17, nieżonaty; Woyciechowski wzrostu wielkiego, twarzy podługowatey, czarniawey, sucharlawey, oczu szarych, włosow na głowie ciemnorusych, na wąsach ciemnorusych, nosa dużego, od urodzenia lat 40 nieżonaty; i Prochorow wzrostu wielkiego, twarzy podługowatey, wielkiey, rumianey, czystey, nosa długiego, oczu szarych, włosow na głowie, wąsach i brodzie ryżych, lat 31, nieżonaty; a zatem, jeśli z pomienionych włoczęgow pierwsi dway okażą się do kogo należący, aby z prawnemi dowodami o ich przynależeniu, prosił gdzie należy w zakreślonym prawami terminie, o kwit na policzenie za rekrutow. Maja 13 dnia 1822 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

Cena produktów na rynkach wileńskich. — Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Dni Targowe. May. Piątek dnia 26. srebrem ruble	srebrem kop.	assygnat. ruble	assygnat. kop.
Beczka litewska mająca litewskich garcy 144.	Zyta suchego - - - -	12	—	48	—
	— surowego - - - -	10	—	40	—
	Pszenicy ozimey - - -	14	—	56	—
	— — jarey - - - -	—	—	—	—
	Jęczmienia - - - - -	8	—	32	—
	Owsa - - - - - - -	4	30	17	20
	Gryki - - - - - - -	10	50	42	—
	Grochu - - - - - -	—	—	—	—
	Bobu - - - - - - -	—	—	—	—
	Siemienia lnianego - - -	—	—	—	—
	— — konopnego - -	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych - -	13	5	52	20
	— owsianych - - -	18	50	74	—
	— gryczanych - - -	37	98	151	92
Pud Rossyyski.	Łoju wołowego surowego	2	—	8	—
	— — — topionego	4	—	16	—
	Miodu przaśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Swiéc woskowych białych	25	—	100	—
	— — - - - żółtych	21	25	85	—
	— łojowych przywoźnych	4	80	19	20
	— — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarnego lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego - - -	—	15	—	60
	— błotnego - - - -	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa -	4	50	18	—
	Soli kuchen becz. gar lit. 48	7	75	31	—
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego - -	6	60	26	40
	Ptastwa po parze indyków	1	40	5	60
	— — — — kur -	—	40	1	60
	— — — — gęsi -	—	—	—	—
	— — — — kaczek	—	—	—	—
Od 28 maja do 4 czerwca	Chleba razowego funt 1	—	$1\frac{1}{2}$	—	6
	— — pytlowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1 - - - -	—	3	—	12
	Wódki garniec - - - -	—	64	2	56

Wyjeżdżają za granicę.

2. *Do Królestwa Pruskiego do Miasta Królewca, w interessach JW. Hrabi Tyszkiewicza Półkownika woysk Polskich, szlachcic Grzegorz Szakowski, z dwóma służącymi, Szymonem Bendzikiem i Mateuszem Smolskim na miesięcy sześć.*

Obserwacye meteralogiczne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
	dnia 31	średnia	27 cal. 5,56 lin.	+ 11,67 stopni	Zachodni	Pochmurno
	dnia 1	średnia	27 — 5,5 —	+ 7,83 — —	Zachodni	Deszcz
	dnia 2	godz. 5	27 — 3,8 —	+ 7,51 — —	Zachodni	Pochmurno